

Islamski pristup rješavanju problema zagađenosti okoline

[Bosanski – Bosnian – بوسني]

Senad Crnkić

2013 - 1434

IslamHouse.com

﴿ المنهج الإسلامي لعلاج تلوث ﴾

﴿ البيئة ﴾

« باللغة البوسنية »

سناد تسرنكتش

2013 - 1434

IslamHouse.com

Liječenje problema zagađenosti okoline

Svakom od nas je poznata bitnost prirode i njenog očuvanja kao što nam je poznata opasnost njenog zagađenja po zdravlje čovjeka, pa da li islam sa svojim vjerezakonom i šerijatom ima plan i program za zaštitu prirode ili eventualno lijek za njeno zagađenje?

Slobodno se može reći da islamski šerijat sa svojim temeljima i ograncima, pravnim pravilima i zakonskim ciljevima kao i uputama Kur'ana i sunneta ukazuje na bitnost rada radi očuvanja prirode, njenih izvora kao i na opasnost nevođenja brige o njoj ili eventualno lošeg korištenja.

Islam sa svojim programom za očuvanje prirode se odlikuje potpunosti i sveobuhvatnošću, jer je svoje sljedbenike podučio čuvanju dobara prirode putem tri načina; tako što je prirodu i njeno očuvanje pripisao imanu i vjerovanju, ili tako što je došla direktna naredba ili uputa po tom pitanju ili tako što se očuvanje prirode stavilo kao dio vjerskog zakona.

Kao dokaz za to nam može poslužiti sljedeće.

U hadisu Ebu-Hurejre, radijellahu anhu, se prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, učinio otklanjanje bilo čega s puta što smeta i ezijeti (uznemirava) ljude od imana ili

vjerovanja, a to je u biti primjer u kojem je ostvareno čišćenje prirode i otklanjanje onog što je zagađuje.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je bio veoma aktivan u borbi protiv problema okoline tako što je ljude upućivao i savjetovao da vode brigu o vodi, zemljištu, balansu životne okoline i da cijene život pa čak i onaj životinjski, ukoliko se ne radi o štetočinama.

Rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: *“Nema nijednog muslimana koji usije sjemenku ili zasadi sadnicu, pa se njome nahrani ptica, čovjek ili životinja, a da mu to neće biti uračunato kao sadaka.”¹*

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je zabranio vršenje nužde po putevima kojima ljudi prolaze, izvorima vode i hladovinama rekavši: *“Čuvajte se tri stvari koje su proklete: vršenje nužde na izvoru vode, sredini puta kojim ljudi prolaze i hladovinama.”²*

I zabranio je pretjerano trošenje vode rekavši: *“Nemojte pretjerano trošiti vodu, pa makar to bilo i na tekućoj rijeci.”³*

---

¹ Hadis bilježi Buhari, br. 2152 i Muslim, br. 2904.

² Hadis bilježi Ebu-Davud, br. 24, Ahmed, br. 2580 i Ibn-Madže, br. 323.

³ Hadis bilježi Ahmed, br. 6768 i Ibn-Madže, br. 419.

Zabranio je beskorisno ubijati životinje kada je kazao: *“Ko ubije pticu i ono što je iznad nje bespravno, Allah će ga o tome pitati na Sudnjem danu.”* Rečeno je: „O Allahov Poslaniče, a koje je njeno pravo?“ Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je odgovorio: *„Da je zakolje pa je pojede, te da joj ne odsječe glavu pa da je baci.”*⁴

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je vodio brigu o čistoći zemlje tako da ju je uporedio sa džamijama kada je u pitanju čistoća. On je kazao: *“Meni je zemlja učinjena mesdžidom (mjestom za klanjanje) i čistom.”*⁵

Prenosi se da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: *“Jedan mrav je ugrizao nekog poslanika, pa je on naredio da se cijeli mravinjak zapali. Allah mu je objavio: „Zar si zbog mrava koji te je ugrizao uništio cijelu zajednicu mrava koja je spominjala Allaha?”*“ A u drugoj predaji stoji: *“Pa mu je Allah objavio: “Zašto nisi kaznio jednog mrava?!”*“⁶

I u ovome je dokaz održavanja balansa okoline, jer kada bi svaki čovjek kojeg uznemiri neka životinja, pa on ubije stotinu ili hiljadu istih, ne bi ostala nijedna životinja te vrste, a ovo se suprotstavlja sistemu kojeg je Allah uspostavio.

---

⁴ Hadis bilježi Nesai, br. 4369 i Ahmed, br. 6264.

⁵ Hadis bilježi Buhari, br. 419 i Muslim, br. 811.

⁶ Hadis bilježi Buhari, br. 2796 i Muslim, br. 4157.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je naredio da se čiste i održavaju kuće, kako se ne bi pojavila bolest i epidemija. On je kazao: *“Održavajte svoje domove čistim.”*⁷

Poslanik je podsticao na poljoprivredu koja je dobar prijatelj životne okoline. On je kazao: *„Ako neko od vas bude imao sadnicu u ruci i vidi da nastupa Sudnji dan, neka je zasadi, prije nego Sudnji dan nastupi!”*⁸

Senad Crnkić

Pisanje završeno u nedjelju pred akšam namaz

19.05.2013 ili 9 redžeb 1434 h.

---

⁷ Hadis bilježi Taberani, br. 4057.

⁸ Hadis bilježi Ahmed, br. 12512.